

Bruxelles, 22 aprilie 2026
(OR. en)

17037/1/25
REV 1 ADD 1

Dosar interinstituțional:
2023/0226 (COD)

AGRI 736
AGRILEG 210
ENV 1429
PI 233
CODEC 2178
PARLNAT

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziție în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării
REGULAMENTULUI PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind plantele obținute prin anumite noi tehnici genomice și produsele
derivate din ele, și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/625

- Expunere de motive a Consiliului
- Adoptată de Consiliu la 21 aprilie 2026

I. INTRODUCERE

1. La 5 iulie 2023, Comisia a adoptat o propunere legislativă de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind plantele obținute prin anumite noi tehnici genomice (NGT) și alimentele și furajele derivate din ele¹. Propunerea a fost înaintată Consiliului la 6 iulie 2023.
2. Propunerea se întemeiază pe articolele 43 și 114 și pe articolul 168 alineatul (4) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) (procedura legislativă ordinară).
3. Atât Comitetul Economic și Social European (CESE), cât și Comitetul European al Regiunilor (CoR) au fost consultate. CESE și-a dat avizul la 26 octombrie 2023². CoR și-a dat avizul la 17 aprilie 2024³.
4. În Parlamentul European, responsabilitatea principală revine Comisiei pentru mediu, climă și siguranță alimentară (ENVI), în timp ce Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală (AGRI) este asociată. Dna Jessica Polfjård (PPE, Suedia) a fost numită din nou raportoare. Parlamentul și-a adoptat poziția în primă lectură la 24 aprilie 2024⁴.
5. Propunerea și evaluarea impactului relevantă au fost prezentate în cadrul reuniunii Grupului de lucru pentru resurse genetice și inovare în agricultură (inovare în agricultură) din 10 iulie 2023. Grupul de lucru a continuat examinarea propunerii în cadrul a 16 reuniuni ulterioare în cursul președințiilor spaniolă, belgiană, ungară și poloneză.
6. La 14 martie 2025, Comitetul Reprezentanților Permanenți a convenit asupra unui mandat al președinției în vederea începerii negocierilor cu Parlamentul European⁵. Pe această bază, au fost purtate negocieri cu Parlamentul European și cu Comisia, în vederea obținerii unui acord timpuriu în a doua lectură. La 12 noiembrie 2025, Comitetul Reprezentanților Permanenți a oferit președinției flexibilități cu privire la principalele chestiuni nesoluționate⁶.

¹ Doc. 11592/23 + ADD 1.

² Doc. 14926/23.

³ Doc. 9226/24.

⁴ Doc. 10952/24.

⁵ Doc. 6426/25.

⁶ Doc. 14579/25.

7. Trilogurile au avut loc la 6 mai, 14 octombrie, 13 noiembrie și 3 decembrie 2025 în timpul președințiilor poloneză și daneză. Colegiuitorii au ajuns la un acord provizoriu global în cadrul ultimului trilog. Acest acord a fost ulterior consolidat într-un text final de compromis.
8. La 19 decembrie 2025, Comitetul Reprezentanților Permanenți a analizat textul de compromis final și a confirmat acordul⁷.
9. La 28 ianuarie 2026, Comisia ENVI a Parlamentului European a votat în favoarea textului de compromis final. La 28 ianuarie 2026, președintele Comisiei ENVI a adresat o scrisoare președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți⁸ prin care indica faptul că, în cazul în care Consiliul va transmite Parlamentului European poziția sa în forma convenită, sub rezerva revizuirii juridico-lingvistice, va recomanda plenului să accepte fără amendamente poziția Consiliului în cadrul celei de a doua lecturi a Parlamentului. Textul anexat la scrisoare corespunde textului sprijinit de Comitetul Reprezentanților Permanenți la 19 decembrie 2025.

II. OBIECTIV

10. De la adoptarea legislației actuale a UE privind organismele modificate genetic (OMG) în 2001, s-au înregistrat progrese substanțiale în ceea ce privește dezvoltarea de NGT, care permit modificări mai specifice, mai precise și mai rapide ale caracteristicilor genetice ale plantelor, în comparație cu tehnicile convenționale de ameliorare.
11. Propunerea urmărește să îi permită sectorului agroalimentar al UE să contribuie la obiectivele de inovare și sustenabilitate ale Pactului verde european, ale Strategiei „De la fermă la consumator” și ale Strategiei privind biodiversitatea și să consolideze competitivitatea sectorului, menținând, în același timp, un nivel ridicat de protecție a sănătății și a mediului.

⁷ Doc. 16659/25, 16660/25.

⁸ Doc. 6131/26.

III. ANALIZA POZIȚIEI ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

12. Poziția în primă lectură a Consiliului conține următoarele elemente principale, asupra cărora colegiitorii au ajuns la un acord:
13. Se menține **structura generală** a propunerii Comisiei, făcându-se distincție între două categorii diferite de plante NGT.
14. Categoria 1 cuprinde plante NGT care sunt considerate echivalente cu plantele convenționale, deoarece modificarea genetică introdusă prin NGT ar putea apărea, de asemenea, în mod natural sau ar putea fi obținută prin ameliorare convențională. Astfel de plante fac obiectul unei proceduri de verificare, în cadrul căreia o autoritate națională competentă sau Comisia stabilește că acestea sunt într-adevăr echivalente cu plantele convenționale. Odată confirmate, plantele NGT de categoria 1 sunt exceptate de la cerințele legislației privind OMG-urile.
15. Categoria 2 cuprinde plante NGT cu modificări mai complexe care nu conțin ADN străin. Astfel de plante fac obiectul unei proceduri de notificare sau al unei proceduri de autorizare, în conformitate cu legislația privind OMG-urile. Spre deosebire de plantele modificate genetic care conțin ADN străin, plantele NGT de categoria 2 beneficiază de derogări limitate de la legislația privind OMG-urile. În special, cerințele de evaluare și monitorizare a riscurilor sunt mai flexibile și pot fi adaptate în funcție de profilul de risc al plantelor.
16. În ceea ce privește **criteriile de echivalență** a plantelor NGT de categoria 1 cu plantele convenționale, se mențin elementele-cheie atât ale mandatului Parlamentului, cât și ale mandatului Consiliului. Aceste elemente includ tipurile de modificări genetice, o limită în ceea ce privește dimensiunea anumitor modificări, precum și limite ale numărului de modificări genetice în fiecare secvență de codificare a proteinelor și în fiecare plantă. Limita globală pentru fiecare plantă ține seama de numărul de seturi de cromozomi, pentru a reflecta complexitatea genomurilor plantelor.

17. Pe lângă criteriile de echivalență cu plantele convenționale, se introduc criterii legate de **sustenabilitate** pentru ca plantele NGT să se califice pentru categoria 1, sub forma unei liste negative (sau a unei liste de excludere) a trăsăturilor într-o nouă anexă la regulament. Se consideră că trăsăturile de pe lista negativă au potențialul de a avea efecte adverse în ceea ce privește sustenabilitatea. Dacă una dintre trăsăturile caracteristice plantei NGT și care urmează să fie transmisă prin modificarea genetică se află pe lista respectivă, planta NGT este exclusă din categoria 1 și, prin urmare, face obiectul cerințelor de autorizare, trasabilitate și monitorizare, precum și al altor dispoziții privind plantele NGT de categoria 2.
18. Notificatorii și solicitanții de autorizații pentru plante NGT de categoria 2 pot beneficia de anumite stimulente de reglementare, cum ar fi o procedură accelerată de evaluare a riscurilor, scutiri de taxe și consultanță consolidată prealabilă depunerii, dacă una dintre trăsăturile caracteristice ale plantei NGT și care urmează să fie transmisă prin modificarea genetică are potențialul de a contribui în mod pozitiv la sustenabilitate.
19. O serie de garanții răspund preocupărilor legate de potențialele efecte negative ale **brevetării** plantelor NGT și ale practicilor conexe de acordare a licențelor și de asigurare a transparenței, de exemplu în ceea ce privește accesul amelioratorilor la materiale biologice vegetale și la tehnici, precum și riscurile de concentrare a pieței.
20. Compromisul prevede un cod de conduită cu anumite angajamente din partea titularilor de brevete și a platformelor de acordare a licențelor. Deși codul are un caracter voluntar, Comisia supraveghează elaborarea acestuia, monitorizează funcționarea sa și, dacă este cazul, ia măsuri suplimentare, inclusiv propunând măsuri legislative.
21. Transparența, accesul și securitatea juridică sunt, de asemenea, consolidate prin transmiterea de informații privind brevetele sau cererile de brevet publicate, precum și a unei declarații privind disponibilitatea titularilor de brevete de a acorda licențe în condiții echitabile și rezonabile, care urmează să fie depusă împreună cu cererea de verificare a statutului de plantă NGT de categoria 1 și să fie făcută publică într-o bază de date.

22. Comisia publică orientări pentru a sprijini operatorii cu privire la aspecte legate de proprietatea intelectuală a plantelor, instituie un grup de experți în materie de brevete pentru plante NGT și evaluează impactul brevetării plantelor NGT, al trăsăturilor și tehnicilor NGT, precum și impactul practicilor conexe de acordare a licențelor și în materie de transparență.
23. Plantele NGT de categoria 1 sunt exceptate de la cerințele de **etichetare**, cu excepția materialului de reproducere a plantelor NGT de categoria 1. Cerințele de etichetare din legislația privind OMG-urile continuă să se aplice plantelor NGT de categoria 2.
24. Plantele sau produsele NGT de categoria 1 sau cele de categoria 2 nu pot fi utilizate în producția **ecologică**, în pofida exceptării plantelor și produselor NGT de categoria 1 de la cerințele legislației privind OMG-urile. Cu toate acestea, prezența accidentală sau inevitabilă din punct de vedere tehnic a plantelor și produselor NGT de categoria 1 în producția ecologică nu constituie o neconformitate cu Regulamentul privind produsele ecologice⁹.
25. **Măsurile de coexistență** pentru plantele NGT de categoria 2 rămân opționale pentru statele membre. În plus, statele membre își păstrează posibilitatea de **a renunța la cultivarea** de plante NGT de categoria 2 pe teritoriul lor. Prin urmare, statu-quo-ul normelor existente privind OMG-urile continuă să se aplice plantelor NGT de categoria 2 în această privință.
26. Un articol privind **controalele** efectuate de statele membre oferă asigurări cu privire la aplicarea efectivă a dispozițiilor Regulamentului privind NGT, fără a introduce noi obligații pentru statele membre în afara obligațiilor de control din legislația existentă.

⁹ Regulamentul (UE) 2018/848 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului.

27. Programul general de **monitorizare** este consolidat în ceea ce privește impactul brevetării plantelor NGT, a trăsăturilor acestora și a tehnicilor, precum și practicile conexe de acordare a licențelor și de transparență, impactul aplicării Regulamentului privind NGT asupra sectorului ecologic și impactul plantelor NGT asupra sustenabilității.
28. În ceea ce privește marea majoritate a elementelor negociate în cadrul trilogurilor, colegiitorii au reușit să găsească o formulare de compromis. Ocazional, Consiliul a acceptat în propria sa poziție elemente din poziția în primă lectură a Parlamentului, cum ar fi excluderea din categoria 1 a „toleranței la erbicide” ca trăsătură care se dorește a fi transmisă de modificarea genetică. În schimb, Consiliul nu a fost în măsură să accepte anumite elemente ale poziției Parlamentului, cum ar fi cerințele de etichetare pentru plantele și produsele NGT de categoria 1 de-a lungul întregului lanț alimentar. Acest lucru a fost însă considerat acceptabil de către colegiitori, având în vedere pachetul global de compromis negociat și convenit în cadrul ultimului trilog, care a inclus concesiile de ambele părți, în special în domeniul cerințelor legate de sustenabilitate și al brevetării plantelor NGT.

IV. CONCLUZII

29. Poziția Consiliului susține obiectivul propunerii Comisiei și reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European, cu sprijinul Comisiei.
30. Prin urmare, Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură reflectă în mod echilibrat rezultatul negocierilor și că, odată adoptat, regulamentul va contribui la facilitarea inovării, la creșterea sustenabilității, la sporirea competitivității sectorului agroalimentar al UE și la menținerea unui nivel ridicat de protecție a sănătății și a mediului.